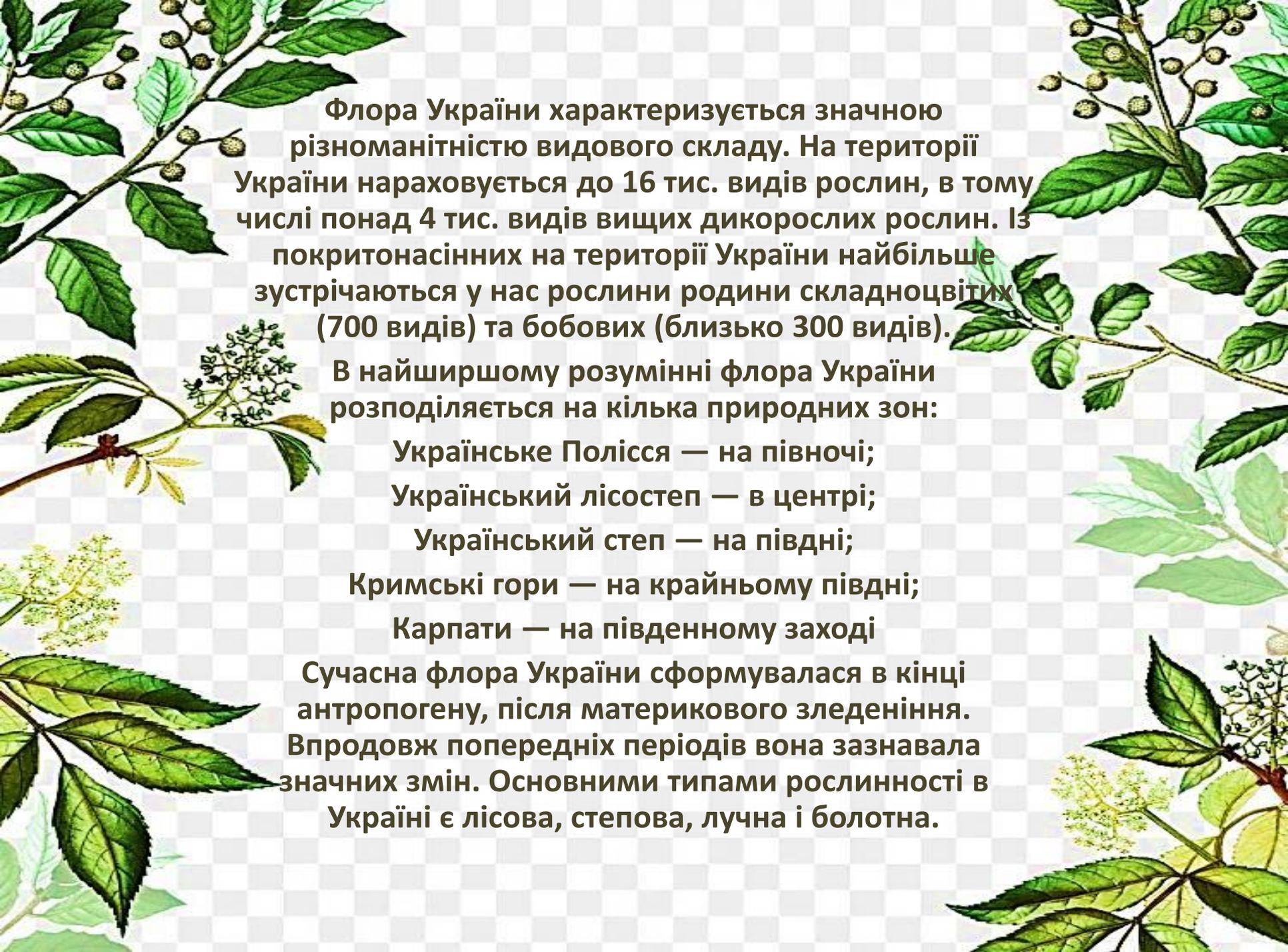

БІБЛІОТЕКА ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Таємниці рослинного світу

2023

Флора України характеризується значною різноманітністю видового складу. На території України нараховується до 16 тис. видів рослин, в тому числі понад 4 тис. видів вищих дикорослих рослин. Із покритонасінних на території України найбільше зустрічаються у нас рослини родини складноцвітих (700 видів) та бобових (близько 300 видів).

В найширшому розумінні флора України розподіляється на кілька природних зон:

Українське Полісся — на півночі;

Український лісостеп — в центрі;

Український степ — на півдні;

Кримські гори — на крайньому півдні;

Карпати — на південному заході

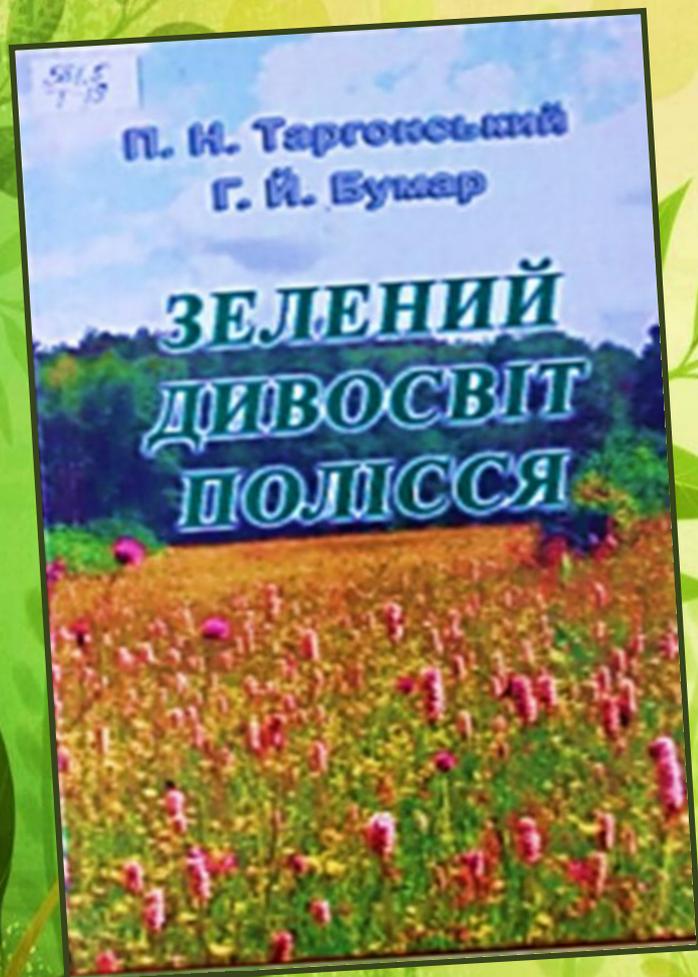
Сучасна флора України сформувалася в кінці антропогену, після материкового зледеніння. Впродовж попередніх періодів вона зазнавала значних змін. Основними типами рослинності в Україні є лісова, степова, лучна і болотна.

Це книга, у якій знайшов відображення дивний світ живої природи. Він різноманітний: чагарники й дерева, квіти й трави, водорості, мохи, гриби. На сторінках видання розповідається про незвичайні властивості рослин, їхню харчову і промислову цінність, унікальність серед подібних видів і екстремальність у розмірах в порівнянні зі звичайними формами. Людина - частинка живої природи.

Коляда М. Г. Таємниці рослинного світу. Дивовижні факти з життя рослин / М. Г. Коляда. – Донецьк : БАО, 2008. – 272 с. : іл.

У книзі популярно розповідається про одну з найбільш цікавих фізико-географічних областей України - Полісся, в тому числі про Центральне (Житомирське), яке здавна привертає увагу дослідників і шанувальників природи багатством, оригінальністю та різноманіттям флори. Розглядаються питання охорони рослинного світу.

Таргонський П. Н. Зелений дивосвіт
Полісся : навч. посіб. /
П. Н. Таргонський, Г. Й. Бумар ;
Держ. упр. охорони навколиш.
природ. середовища в Житомир.
обл. – Новоград-Волинський : Рута,
2007. – 224 с. : іл. кольор.

Розповідається про рідкісні та зникаючі види рослин, їхнє важливе народногосподарське значення. Серед зникаючих видів багато декоративних рослин, які людина використовує з давніх часів. Щоб наша флора була багата на унікальні види, кожна людина повинна нести відповідальність за бережливе ставлення до них і охороняти.

Собко В. Г. Стежинами Червоної книги :
довідник / В. Г. Собко. – 2-ге вид., допов. –
Київ : Урожай, 2007. – 271 с. : іл.

У популярній формі розповідається про рідкісні, зникаючі, ендемічні та реліктові види рослин Українського Полісся, занесені до Червоної книги України, Європейського Червоного і Світового Червоного охоронних списків. Йдеться про загальні біологічні властивості цих рослин, поширення в природі, причини, що привели до скорочення їх кількості, засоби і методи охорони, збереження і відновлення, насіннєві та вегетативні способи розмноження.

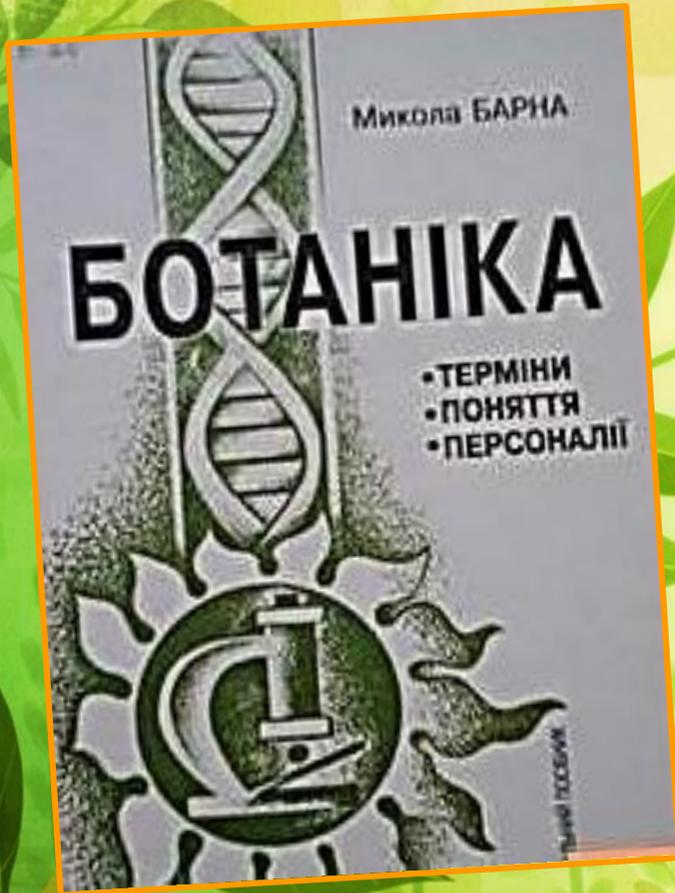
Рідкісні і зникаючі рослини Українського Полісся : [довідник] / за ред. В. Г. Собка ; Держ. упр. екол. в Житомир. обл., Держ. агрокол. ун-т. – Київ : Фітосоціоцентр, 2003. – 248 с. : іл.

За результатами двадцятирічних польових досліджень автора, опрацювання гербарних матеріалів і літератури вперше виділено гідрогепофільне ядро флори водойм і боліт Лісостепу України, яке нараховує 249 видів вищих судинних рослин. Складено табличний конспект флори, в якому наведено дані про життєві форми, еколого-ценотичну та географічну приуроченість видів, відмічено синатропні види.

Чорна Г. А. Флора водойм і боліт Лісостепу України. Судинні рослини / Г. А. Чорна ; М-во освіти і науки України, Уман. держ. пед. ун-т, Ін-т ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України. – Київ : Фітосоціоцентр, 2006. – 183 с. : іл.

Словник містить близько 3000 термінів з різних галузей ботаніки, найуживаніші терміни з мікології, мікробіології, вірусології, генетики, селекції та насінництва, екології та охорони рослинного світу. Подано етимологічні дані про всі іншомовні терміни.

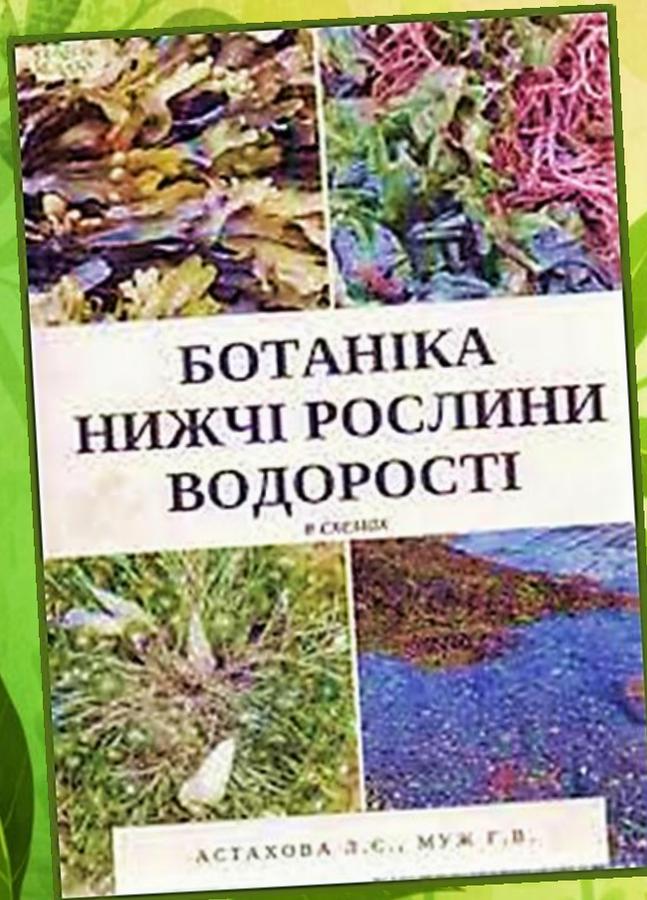
Барна М. Ботаніка. Терміни. Поняття. Персоналії : навч. посіб. / Микола Барна. – 2-ге вид., допов. і змін. – Тернопіль : Тернограф, 2013. – 359 с. : фот.

Запропонований авторами виклад матеріалу у вигляді блок-схем, таблиць та опорних компонентів спрямований на легше запам'ятовування учнями та абітурієнтами матеріалу, зображеного не в текстовій, а більш схематичній формі, сприяє розвитку логічного мислення, творчого, аналітичного підходу до вивчення необхідного матеріалу.

Ботаніка в таблицях і схемах : посіб. для учнів загальноосвіт. навч. закл., абітурієнтів та вчителів / Л. Є. Астахова [та ін.] ; за ред. Г. Є. Киричук. – 2-ге вид., випр. і допов. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – 271 с. : іл., табл.

Систематизовано матеріал з морфології, цитології, розмноження, циклів розвитку, екології та значення представників різних видів водоростей. Подана інформація, що стосується систематики відділів із коротким описом найбільш характерних порядків та родів.

Астахова Л. Є. Ботаніка. Нижчі рослини. Водорості : в схемах : навч. посіб. / Л. Є. Астахова, Г. В. Муж ; [рец. Ю. С. Шелюк] ; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. – 238 с. : іл.

Висвітлені теоретичні питання геоботаніки, екології та флористики рослин, розглянуті основні засади охорони рослинного світу, наведені списки рідкісних рослин, описані правила збирання і сушіння рослин та оформлення гербарію. Особлива увага приділена опису фіторозмаїття типових для території України природних угруповань та культивованим рослинам, вказані лікувальні властивості рослин.

Марчишин С. М. Ботаніка. Навчально-польова практика : навч. посіб. / С. М. Марчишин, Р. Є. Нечай, М. І. Шанайда. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2006. – 200 с. : іл. кольор.

У підручнику вміщено інформаційні матеріали, які висвітлюють анатомію, біоморфологію, систематичну приналежність лікарських рослин та грибів, сировину яких використовують чи можуть використати в майбутньому для потреб медицини і фармації.

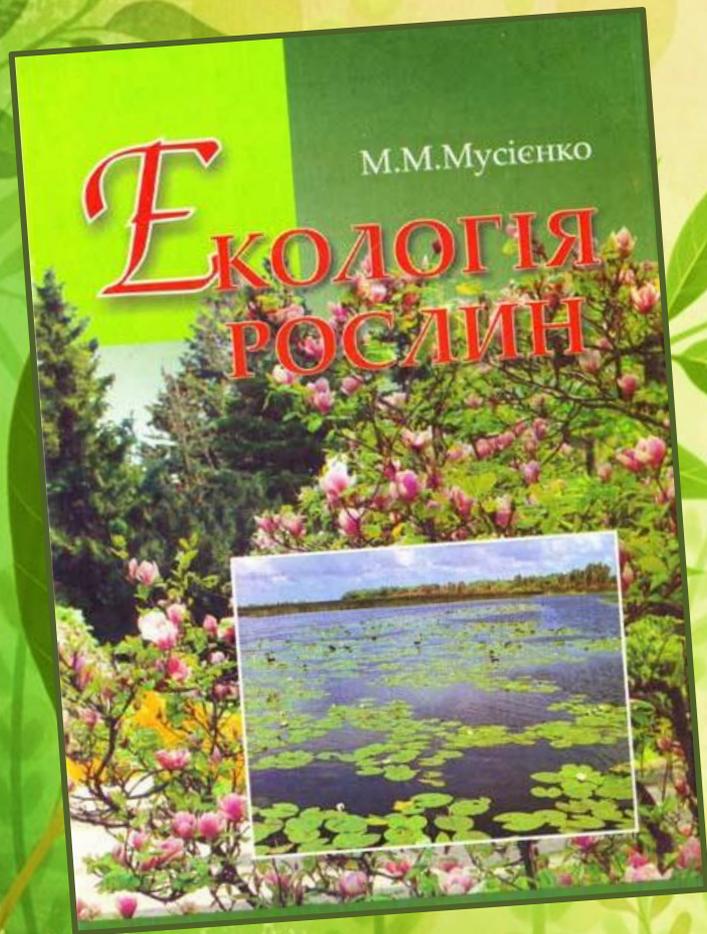
Мінарченко В. М. Медична ботаніка :
підруч. для студентів вищ. мед. закл. /
В. М. Мінарченко, Л. М. Махinya,
П. І. Серєда. – Київ : Медицина, 2009. –
326 с. : мал.

Вміщено опис і малюнки 187 видів трав'янистих рослин України та визначення родин, до яких вони належать. Види розміщено за системою А. Л. Тахтаджяна, яка відображає історичний розвиток рослин і споріднені зв'язки.

Морозюк С. С. Трав'яністі рослини України : атлас-визначник / С. С. Морозюк, В. В. Протопопова. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2007. – 212, [1] с. : іл. кольор.

Узагальнено сучасні знання про рослинний світ та його унікальну функціональну роль в окремих екосистемах і біосфері в цілому. Проаналізовано абіотичні та біотичні умови життєдіяльності рослин, екологічні групи рослин за відношенням до різних умов існування, адаптаційної можливості та стійкості рослинних організмів до несприятливих факторів.

Мусієнко М. М. Екологія рослин : підручник / М. М. Мусієнко. – Київ : Либідь, 2006. – 432 с. : іл. кольор.

У довіднику наведено офіційні матеріали щодо переліку видів рослин, які потребують охорони на території Житомирської області – всього 260 рідкісних видів судинних рослин, в т. ч. 13 видів охороняються за Бернською конвенцією (1979); 4 види занесені до Європейського Червоного списку видів, які зникають у всесвітньому масштабі (1991); 99 видів занесені до чинного III видання "Червоної книги України" (2009); 154 види є регіонально рідкісними та охороняються згідно з рішенням Житомирської обласної ради від 08.09.2010р. №1162.

Рідкісні та зникаючі види судинних рослин
Житомирської області : офіц. перелік :
фотодовідник / О. О. Орлов [та ін.] ; під заг. ред. :
О. О. Орлова, А. О. Вергелеса. – Новоград-
Волинський : НОВОград ; Житомир, 2011. – 207 с. :
іл.

Описано типові лучні і болотні рослини України. Відмічено характерні особливості їх будови, пристосування до навколишнього середовища, практичне використання.

**Єлін Ю. Я. Рослини луків і боліт /
Ю. Я. Єлін, М. М. Грисюк. – Київ : Рад. шк.,
1991. – 221, [1] с. : іл. кольор.**

У книжці розповідається про роль лісу в житті людини, про основні рослини хвойних, листяних, мішаних лісів та лісових боліт України, їх народногосподарське значення. Звертається увага на охорону рослин. Розрахована на учнів середнього і старшого шкільного віку, любителів природи.

Єлін Ю. Я. Рослини наших лісів /

Ю. Я. Єлін. – Київ : Рад. шк., 1979. – 240 с. :
іл. кольор.

Книжка розрахована на широке коло читачів, є корисною для усіх, хто проживає у радіаційно забруднених населених пунктах.

Цікава ботаніка : посіб. для вчителів і учнів / [редкол.: Г. О. Корбут та ін.]; М-во України з питань надзвичайн. ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобил. катастрофи, Житомир. держ. пед. ін-т ім. І. Франка. – Житомир : Відлуння, 1999. – 207 с.

Книга про рослинний світ Землі, про те, як людина видозмінює, оберігає і примножує його.

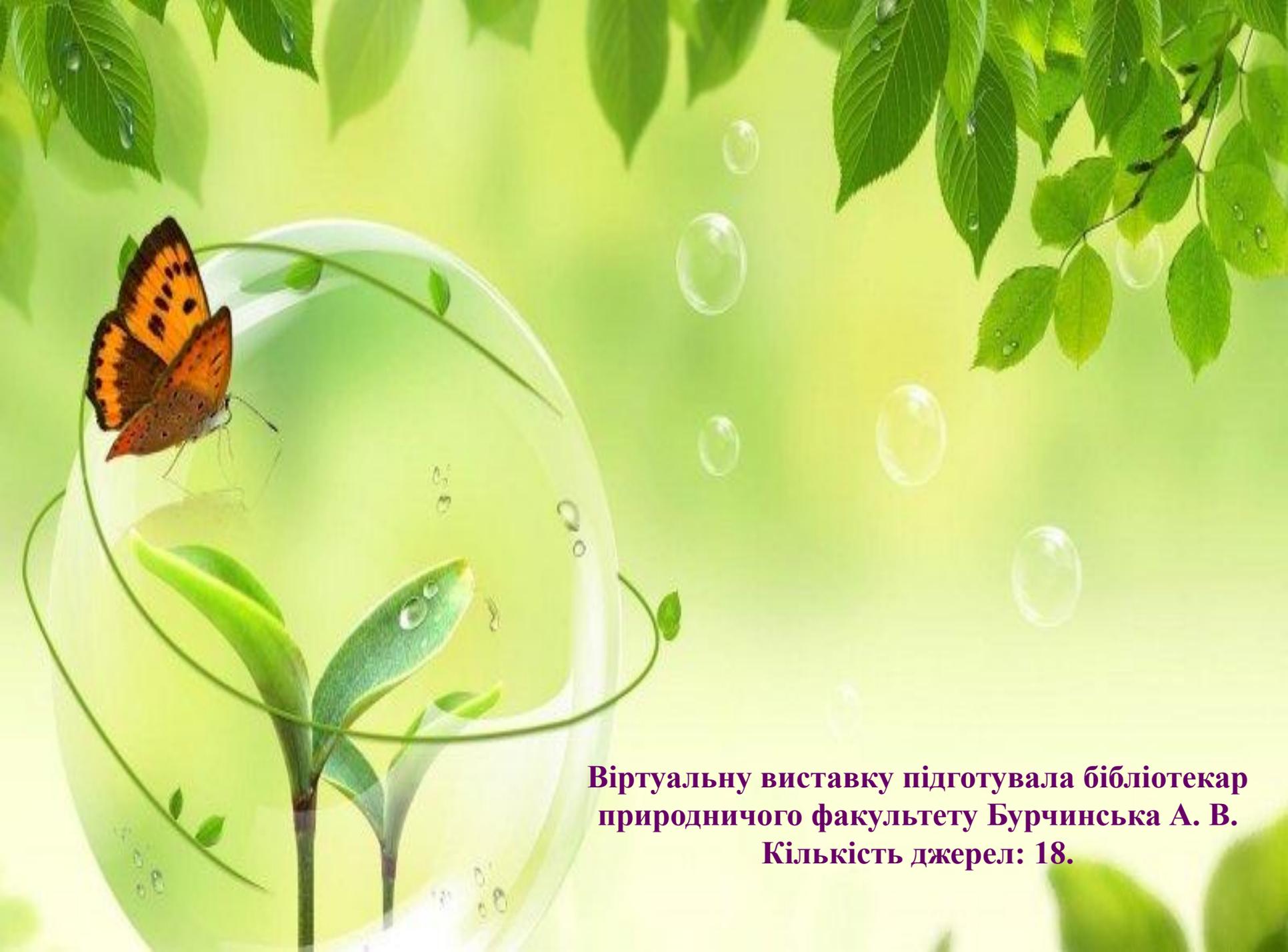

**Топачевський А. О. Майстерня флори :
наук.-худож. кн. : для серед. і ст. шк. віку /
А. О. Топачевський ; худож.
І. О. Ком'яхова. – Київ : Веселка, 1988. –
135 с. : іл.**

Вміщено оповідання про рідкісні і малопоширені рослини Полісся: зозулині черевички, горицвіт, азалію, русальний квіт, росичку та багато інших представників розкішного царства Флори. Чимало цікавих легенд розповідає автор про ці рослини.

Шморгун Є. Ключ-трава : наук.-худож. посіб. для мол. та серед. шк. віку / Євген Шморгун ; худож. Ірина Ком'яхова. – Київ : Веселка, 1990. – 229, [2] с. : рис.

**Віртуальну виставку підготувала бібліотекар
природничого факультету Бурчинська А. В.
Кількість джерел: 18.**